

Před 75 roky povstali Slováci proti fašistům

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXII

ČÍSLO 235, ŘÍJEN 2019

CENA 10 Kč

Bitva o maršála Koněva – osvoboditele pokračuje

Dosud neznámý zlotřilec či neznámí zlotřilci zhanobil (i) zbaběle pod rouškou noci na 22. srpna na náměstí Interbrigády v pražských Dejvicích sochu maršála Sovětského svazu Ivana Stěpanoviče Koněva. Byla polita červenou barvou a na její podstavci napsáno: „Ne krvavému maršálovi! Nezapomeneme.“ A připsal(i) letopočty 45, 56, 61 a 68. Koněvův pomník se stal terčem útoku vandalů již poněkoli káté! Sovětská vojska, kterým maršál velel, přispěla k dobytí Berlína, osvobodila značnou část východní Evropy od hitlerovských uchvatitelů včetně Československa a jeho hlavního města.

Buranství starosty Koláře
K odpornému činu se buransky postavil starosta Prahy 6 Ondřej Kolář (TOP 09). Prohlásil, že ruská ambasáda by si měla sochu Koněva umístit na svou zahradu a že obvod Prahy 6 každý rok jednoznačně říká, že tady Koněva nechce. Jakým právem tak hovoří za mnoho a mnoho občanů, kteří tady sochu chtějí?! Kolář dokonce má pro lidi, kterým socha vadí, „jisté pochopení, neboť to, co se děje jen o pár kilometrů dál, na Hradě, logicky vyvolává i tyto rozporuplné reakce.“ Dokud se podle něho s ruskou ambasádou nezačne konstruktivně jednat o tom, kam tu sochu přesunout, tak tam barva zůstane. „Toto primitivní vyjádření dokazuje, kolik hlouposti, neznalosti,

zášti a nenávisti je v těchto novodobých „demokratech“. Starosta Kolář si dovolí nabubřele kádrovat ty, kterým nesahá ani po paty. Arogantní výplody a jeho záměr nechat sochu poškozenou dokazují, že v této funkci nemá co dělat,“ řekla pro deník Haló novinářka Marta Semelová, bývalá členka Zastupitelstva hlavního města Prahy. „Podpora toho, kdo nestoudně poplively pomník symbolizující padlé v boji za mír a svobodu nás, kteří díky nim vůbec žijeme, je nehorázná.“ Jak známo, loni městská část (MČ) Prahy 6 odhalila na pomníku „vysvětlující“ tabuli, dehonestující Koněva a ponižující Rusy vůbec.

(Pokračování na s. 2)

Zneuctěná socha maršála Koněva

FOTO – ČTK/ VÍT ŠIMÁNEK

Říjnové

„Vláda věcí Tvých k Tobě se zase navrátí, ó lide český!“

J. A. Komenský, 1650

Za války, která uspišuje mnohé zrající procesy, došel náš národ svého cíle: dosáhl osvobození, dosáhl samostatnosti. 28. říjen je toho symbolickým datem. Mohlo by to být i jiné datum, podle některé z významných akcí diplomaticko-politických nebo vojenských, ale všeobecně spontánně byl přijat jako den vzniku nového, našeho státu – 28. říjen 1918. V ten den se Praha dověděla, že Rakousko-Uherská monarchie skončila. Vlády

se ujal Národní výbor (Rašín, Soukup, Stříbrný, Švehla a Šrobár), obyvatelstva se zmocnilo nepopsatelné nadšení. Houfně se shromažďovalo, bouřlivě slavilo a zbavovalo se nápisů, znaků a odznaků cizí, již zrušené nenáviděné moci.

28. říjen poznamenal nejvíce generaci našich rodičů a prarodičů. Přicházeli na svět na přelomu 19. a 20. století, dospívali za války a po ní. Do osvobozené vlasti, do nového, samostatného státu vstupovali jako do svého životního jara s veškerým elánem, důvěrou a radostí svého mládí. „Kokardy, jásoť, na praporu prapor“ (V. Dyk) – jedinečné okamžiky v dějinách

národa i v životě jednotlivce. Mnohé zastihl převrat ještě ve školních lavicích. Účastnili se neutuchajících oslav, vítání legionářů (ale i těch vojáků, kterým se přeběhnout nepodařilo), vysazovali „lípy svobody“ na počest Masaryka, Beneše, Štefánika, Wilsona. (Ty krásné stromy mnohde ještě stojí a oslavily s námi stoleté výročí Československa.) Dívky šily a vyšívaly národní kroje, ale ne nějaké jen napodobeniny, „svěrázy“, ale „pravé“ kroje, ať jakkoli pracné, podle vzorů z etnografických muzeí. (Největší oblíbě se těšil kraj kyjovský, ale též piešťanský, hanácký, táborský, chodský aj.) Dnešní kritik všeho, co se

vznikem našeho státu souviselo, se vyslovil uštěpačně o „vítacích špalírech“, o uctívání „miláčka národa“ a žasl nad množstvím „těch praporů, těch průvodů“. Ano. Lid se nemohl nabažít symbolů svobody, radoval se z vlajky a hymny i z krojovaných skupin, z uniforem legionářů a Sokolů. Byla to radost pochodovat se zpěvem sokolských písní a za doprovodu dechovky na počest národa a vlasti, jeho představitelů a jeho hesel a vizí budoucnosti. Mladí lidé se chystali na všesokolský slet, první v osvobozené vlasti, skládali proslovy pro tábory osvobozeného lidu, deklamovali verše o statečných legionářích:

„Na Chemin des Dames,
hotovo k boji
Padesát tisíc jich stojí...
To hoši jsou z Podřipska,
od Šumavy,
To Pražská chasa a Hradecká děti,
To chlapani z Hané a zpod
Hostýna,
Z Tater a zpod Beskyd,
od Těšína...
Ti všichni přišli sem za práva
národů,
Rovnost a svobodu životy klást...
Teď na Chemin des Dames,
daleko
Od vlasti na tisíc mílí
Vlá jejich prapor červenobílý...“
(A. Horák)
(Pokračování na s. 7)

Bojovali o právo na život a svobodu, národní a státní existenci

Slovenská republika si 29. srpna připomněla 75. výročí vzplanutí Slovenského národního povstání (SNP), ve kterém bojovalo i na 2000 Čechů. Jak řekla na jeho oslavách v Banské Bystrici, ohniska povstání, prezidentka SR Zuzana Čaputová, tak bez SNP by Slovensko nebylo státem s protifašistickou a demokratickou tradicí.

„V SNP šlo o vše, co je nám drahé a vzácné – o právo na život, právo na svobodu, právo na národní a státní existenci. Bez povstání bychom byli poraženi a historicky pokořeni. Masovým ozbrojeným vystoupením jsme opět nabyli téměř již ztracenou čest,“ řekla Čaputová. Dotkla se tím bolavého místa – existence Slovenského štátu, tentokrát svázaného s hitlerovským Německem. „V rozhodující historické chvíli se všichni dokázali povznést nad to, co je rozdělávalo, dokázali se dohodnout, aby se mohli podílet na odstranění hlavní hrozby tehdejší doby – nacismu a jeho říše zla,“ zdůraznila hlava státu. A poděkovala všem, kteří v so-

bě za povstání našli odhodlání a odvahu se zbraní v ruce bojovat za spravedlivou a posvátnou věc. „Hluboce se před vámi skláním. Riskovali jste své životy v boji za zachování lidskosti, za záchranu evropské civi-

lizace, za svou vlast a svobodný život jejich obyvatel,“ vzdala hrdinům hold prezidentka.

Povstání položilo pevné základy k poválečné obnově společného státu Čechů a Slováků. Ceremoniálu za

Povstalci bojují s hitlerovskými hrdlořezy v Blatnické dolině

FOTO – ČTK

Českou republiku byli přítomni její premiér Andrej Babiš, předseda Senátu Jaroslav Kubera, předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček a ministr obrany Lubomír Metnar. Někdejšího prezidenta ČSSR Gustáva Husáka jako účastníka povstání vyzdvihl jako výjimečného člověka a vzor Andrej Danko, předseda slovenského parlamentu. Babiš k tomu neomalenež podotkl, že se Husák po invazi (myšleno Sovětské armády do ČSSR v roce 1968) stal symbolem normalizace. Jaroslav Kubera ve vystoupení prohlásil: „SNP i následná partyzánská válka zatížily třetí říši zcela mimořádně, a umožnily tak Rudé armádě pokračovat na západ přes Slovensko do Čech a dál do Německa. Demokratickému světu byl dán jasný signál – My, Slováci, za cenu nejvyšších obětí stojíme na straně Spojenců, jsme součástí koalice, která drtí nacistickou moc.“

Je smutné, že v projevech nebyla zmíněna hrdinná role poslance Jana Švermy v SNP a jeho sovětských

partyzánských spolubojovníků. Veterán povstání Josef Svoboda, podplukovník ve výslužbě, který bojoval v blízkosti Liptovského Mikuláše, vzpomněl: „Zuřily tam těžké boje, protože Němci se perfektně opevnili a kluci z mojí rotý tam umírali každou chvíli.“ Na banskobystrickém nábřeží řeky Hron se také konala při příležitosti 75. výročí SNP vojenská přehlídka. Slavnostní pochod vojáků doprovázel přejezd pozemní bojové techniky a na obloze přelet vrtulníků, dopravních letounů a stíhaček.

Vzpomínkové shromáždění k 75. výročí zahájení boje za svobodu a nezávislost v rámci SNP uskutečnili též představitelé vlasteneckých organizací a občané u pomníku SNP v Brně – Řečkovicih. Náměstek hejtmana Jihomoravského kraje Martin Maleček v proslovu zdůraznil, že Češi bojovali po boku 13 tisíc povstalců, kteří odešli do hor, kde svízelně přečkali zimu a přidali se k postupující Rudé a Československé armádě.
(ČTK a jel)

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Bitva o maršála Koněva...

(Dokončení ze s. 1)
**Urážka památky vojáků
Rudé armády**

Velvyslanectví Ruské federace v Praze ostře odsoudilo zhanobení pomníku maršála I. S. Koněva. Pokládá to za barbarský čin a urážku památky vojáků Rudé armády, kteří padli při osvobození Československa. Míni, že podobné činy nezapadají do elementárních norem civilizovaného chování. Požaduje uvedení pomníku do původního stavu. Ministerstvo zahraničí RF si 23. srpna předvolalo chargé d'affaires českého velvyslanectví v Moskvě a vyzvalo „učinit konec podobným provokacím“.

Ruské velvyslanectví dále prohlásilo: „Vzhledem k datu incidentu je zřejmé, že byly vyprovokovány vedením městské části Praha 6, které umístilo u pomníku tak zvané vysvětlující cedule, jež obsahují ničím

nepotvrzené spekulace na téma účasti I. S. Koněva na přípravě vpádu vojsk zemí Organizace Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968.“ Velvyslanectví RF odmítlo návrh radnice Prahy 6 na přestěhování Koněvy sochy. Zaslalo notu Ministerstvu zahraničí ČR se žádostí o oficiální stanovisko. Zhanobení pomníku považuje i za znesvěcení obětí holokaustu, protože vojska 1. ukrajinského frontu Rudé armády vedená Koněvem v lednu 1945 osvobodila vězně v koncentračních táborech Osvětim a Terezín.

Očištění maršála a stržení plachty

Několik lidí 24. srpna dobrovolně částečně očistilo od červené barvy a nápisů památník I. S. Koněva. Policisté zjistili jejich totožnost pro případ dalšího šetření. Radnice Prahy 6 pak nechala Koněvův pomník

zakrýt plachtou. Prý aby jej ochránila před vandaly. Hanbu svého přístupu ke Koněvově soše však žádnou plachtou nezakryje. Skutečnost, že se nikdo nepřihlásil k tomuto zlovolnému činu svědčí o tom, že si tento lump či lumpové dobře uvědomuje (i), že spáchali něco špatného, za což by je slušelo potrestat. Podání se policii je odhalit? Je tristní, že starosta O. Kolář a zastupitelé MČ Prahy 6 se ujali pochybné role obhájců zbabělého či zbabělých pachatelů a místo postupu skutečně demokratického – odsouzení vandala(ů) a výzvy, aby se přihlásil(i) ke svému činu, navrhli drze Velvyslanectví RF, aby si pomník odklidilo.

Po instalaci plachty na Koněvovu sochu 30. srpna byla záhy odpůrci tohoto slaboduchého postupu MČ Prahy 6 stržena. Radnice se jí rozhodla instalovat znova. A znovu došlo k sundání plachty. Naposledy ji

Maršál Koněv v „zajatí“ vděčných Pražanů v květnu 1945

opět odstříhl Jiří Černohorský. Bitva o maršálovu sochu pokračuje. Ministr kultury RF Vladimír Medinskij označil starostu Prahy 6 Ondřeje Koláře za nacistu kvůli jeho záměru odstranit Koněvovu sochu. „Je to takový místní gauleiter“ prohlásil. Po-

tom poděkoval prezidentu ČR Miloši Zemanovi za to, že pomník hájí. Koněvova dcera Natalja Koněvová oznámila, že se pokusí převést sochu svého otce z Prahy. Mohla by stát v Moskvě na ulici Maršála Koněva. **(Pokračování příště) (jel)**

Kdo hájí Beneše, hájí republiku. Kdo haní Beneše, je nepřítel republiky

Současná Česká republika je rozdělena na dva nesmiřitelné tábory. Jeden prezidenta Beneše hájí, druhý jej haní, pomlouvá a nepřítelně o něm lže. V republice existují dva deklaratorní zákony: jeden i druhý praví totéž. Že TGM i dr. Beneš se zasloužili o stát. Žádný stát světa by nemohl ustanovit takové zákony, které by stejně uznávaly zásluhy prezidenta Osvoboditele a prezidenta, o němž odpůrci tvrdí, že je to zrádce. Takže odpůrci prezidenta Budovatele – prezidenta Beneše nemohou dokázat nic ze svých lží a pomluv o nástupci TGM. První lži o Benešovi je monotónní pomluva o jeho údajné „zradě roku 1938“. Prezident Beneš nezradil. Zradili jeho tehdejší protivníci domácí a zejména zahraniční.

Zradu nastartovala již polská vláda (nikoli polský lid!) roku 1934!

Odpůrci zatvrzele dodnes mlčí a utajují v dějinách první pakt Poláků s Hitlerem na 10 let o neútočení a spojenectví! Již tehdy si prezident Beneš předvolal velvyslance Polska Grzybowskiho a pravil mu: Rozbíte jednotu kolektivní bezpečnosti celé Evropy a ženete nejen Polsko, ale i nás a Evropu do konfliktu a záhuby! Velvyslanec se bránil velmi chabě – prý Poláci chtěli ukázat svou „nezávislost na politice Francie a Anglie!“ Beneš marně přemlouval představitele Malé dohody – Rumuny a Jugoslávce, k společnému odporu vůči Němcům. Tehdejší spojenci nastoupili opačnou cestu – smlouvali se s Hitlerem. Británie nechala

ČSR na holičkách diplomaticky, Francie nakonec i vojensky. Francouzská zrada byla tak do nebe volající, že čs. důstojníci po Mnichovu ve štábu armády v Račicích strhali všechna britská a zejména francouzská vyznamenání. Dnes jediný státník, který tento pakt polských vládců s Hitlerem připomíná, je prezident Putin!

Druhá hlavní pomluva je o „Benešově lokajství Západu“.

Přitom Beneš nebyl jen jakýsi lokaj Západu, sluha plutokratů, jak to o něm tvrdil kolaborant všech kolaborantů Moravec. Svou politiku kolektivní bezpečnosti založil i na spolupráci s proklínaným SSSR, nejdříve vojenskou smlouvou z roku 1935 a misí generála Krejčího u Rudé armády. Tragédií, kterou Beneš sám nezavinil, ale zavinila ji celá vláda,

byla doložka o nutném souhlasu Francie. Největší veřejný ideový odpůrce Mnichova, L. Rašín, psal dr. Benešovi do Británie, do exilu, souhlasný list, kde vysoce ocenil jeho postoj v době krize, kdy Beneš volil ne jako generál, ale jako státník. Za pár měsíců po zničení tzv. II. republiky dějiny daly Benešovi sto procentně za pravdu.

Hitler okupací ČSR roztrhal Mnichov jako cár papíru. Kde byli všichni ti Chamberlainové, Daladierové, Lavalové, Déatové, Pilsudští, Hortyhoové a další zrádci a nepřátele ČSR, se svými kecy o míru a vyřešení územních požadavků?? Co dělal dr. Beneš v exilu? Šel pohodlně do USA, které mu to nabídl, schovat se před Hitlerem? NE! Šel do boje, zůstal v Británii a nechal se ohrožovat bombami stejně jako královská rodi-

na a všichni Britové! T. G. Masaryk již za svého života pravil o I. odboji: Bez Beneše bychom republiku neměli! A toto se naplnilo i ve II. odboji. Kde zůstal generál Syrový a generál Prchala? Jeden šel sloužit protektorátu a druhý beznadějně prchal z Polska přes Rumunsko (Nomen omen!) do Británie a copak tam dělal? Místo odboje šťval proti Benešově vládě a smlouval se hanebně se sudety! Po válce se v novém exilu spojil s F. Peroutkou a oba zradili opět republiku spolčením se sudety!

Bez Beneše by nebylo ani jediné čs. peruté v RAF, nebylo by boje letců v Británii, nebylo by I. čs. armádního sboru v SSSR pod plukovníkem Svobodou, nebylo by ani Buzuluku ani Sokolova, ani Kyjeva, ani Dukly, ani osvobození Rudou armádou ve spojení s čs. sborem. A nebylo by ani čs. Tobruku, ani čs. Dunkirku. Bez Beneše by nebylo vyhlášení válečného stavu s Německem a Maďarskem, které nás vrátilo mezi antifašistickou koalici a na stranu vítězných mocností. Po válce by nebylo spořádaného odsunu, ale byla by tu občanská válka, a řež, jaká byla například v Chorvatsku, Slovinsku, kde titovci bojovali jak s nacisty, tak s domácími ustaši a zrádci. Odpůrci Beneše, páni Hermanové, Pithartové, knížata a další, by měli mlčet a jít se poučit z vlastních dějin, když už nechtějí vrátit školné. Co znamená prolamování dekretů prezidenta a Národního shromáždění vidíme dnes nepokrytě v kontraverzním a protidekretálním rozsudku hradeckého soudu. Všichni

nepřátelé Benešovy republiky se radují a chystají se na další křížáckou kořist rvanou z těla nebohé České republiky. Jen málo vlastenců tomu brání a snaží se hradiť tento protistátní přívál.

Základní neduh současného vlasteneckého tábora spočívá v „pozici mrtvého brouka“ vůči Benešově odkazu. Vlastenecké spolky svými ústředními pohřbích stále mlčí a praktikuji postoje „za buky“. Projevy odporu a rozkrývání fakt jednotlivci nestačí. Je třeba vysoce ocenit zásadový postoj jediné vlastenecké skupiny, která nejen nemlčí, ale zaujímá jednoznačný postoj k obraně Beneše, dekretů a republiky. Jsou to Kluby českého pohraničí, jinak Hraničáři. Za to jim budiž čest a sláva. Pokud nevznikne jednotná benešovská národní fronta odporu, nepřátelé republiky – nová panská jednota proti republice – ji zakopou do druhého protektorátního hnoje – jak se už jednou v našich dějinách stalo.

My, potomci vlastenců, kteří byli jako benešovci posíláni na smrt do koncentráků a pod gilotinu, kteří byli bojovníky pod praporem republiky a Benešovým vrchním velením, nemůžeme a nesmíme mlčet k neustálému napadání našeho velitele II. odboje, obnovitele státu, prezidenta Budovatele.

Jiří Jaroš Nickelli, ČSOL Brno

Autor je člen ČSOL, Společnosti E. Beneše, člen Společnosti Ludvíka Svobody, potomek legionáře udaného sudetem gestapu, příbuzný obětí sekyrány a Osvětimi

V Banské Bystrici si politici mnoha zemí připomněli 75 let od zahájení Slovenského národního povstání. Byla po 11 letech i vojenská přehlídka. FOTO – ČTK/ Ondřej Deml

Pirátské lži

tlak na přepisování dějin v podání Pirátů nezná mezí. Snůšky lži, jimiž tyto politické rychlokašky provázejí odstranění desky ze Staroměstské radnice, kterou v roce 1946 odhalil tehdejší prezident Edvard Beneš, a jejíž text vyjadřuje vděčnost Rudé armádě za osvobození Prahy, jsou plivnutím do tváře všem, kdo bojovali za mír a pokládali své životy za naši svobodu.

Nejde jen o to, že pražský primátor Zdeněk Hřib, poslanec Jan Lipavský a další prokazují naprostou neznalost dějin, to je jejich ostuda a zároveň ostuda třicetiletého vymývání mozků nejen na školách. Ale jsou na politických pozicích, kdy jejich rozhodování a vyjádření mají konkrétní dopady. Hloupé žvásty, jako například, že Praha se osvobodila sama, a to 8. května, že na desce jsou historické nepřesnos-

ti, a proto musí být odstraněna, dokazují, že jsou to nevyzrálé loutky plnicí zadání těch, kdo by nejraději rozhodující úlohu Rudé armády na porážce německého nacismu zcela vymazali z paměti národů. Přidali se k falzifikátorům historie, kteří léta usilovali o odstranění pomníku maršála Koněva na Praze 6, a když se to nepodařilo, umístili na něj alespoň dehonestující doplňkovou desku. Připojili se k těm, kdo se snaží o přejmenování Koněvovy ulice na Praze 3.

Už na mou interpelaci před prázdninami na jednání pražského zastupitelstva odpověděl primátor Hřib, že deska se na Staroměstskou radnici nevrátí, protože v jejím textu je potlačena role Pražského povstání. Není to pravda. Jednak v textu zmíněná je, jednak jiná deska připomínající padlé v Pražském povstání 1945 na Staroměstské radnici je nadále umístěna. A pokud jde o vyjádření, že se Praha osvobodila 8. května sama, no to už je vrchol! (Ne)vážení Piráti, omluvte se!!!

Omluvte se všem obětem posledních dnů války, omluvte se všem rudoarmějům padlým na jejím samém konci daleko od svých, daleko od domova. Omluvte se všem těm, kdo jsou pochováni na Čestném pohřebišti rudoarmějů na pražských Olšanech. Na většině pomníčků je datum 9. května 1945. Bez těchto hrdinů byste tady dnes nebyli ani vy.

Marta SEMELOVÁ,
předsedkyně
KV KSČM Praha
(Haló noviny 20. 8. 2019)

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Ani já již déle nemohu mlčet, ani čekat

Reaguji nejen na články zveřejněné v týdeníku *Táborsko*, týkající se pietního aktu dne 9. 5. na tábořském popravišti z druhé světové války. Jeden byl zveřejněn 15. 5. a druhý 29. 5. Předem chci zdůraznit, že tento můj příspěvek uvádím ne proto, abych se „zviditelnil“, jak je dnes obvyklé, abych ve výsledku získal výnosnou „trafiku“, ale abych poukázal na negativní jevy současné a minulé. K tomu chci ještě dodat, že je mi z některých skutečností nejen smutno, ale i přímo špatně.

Nejdříve musím reagovat na článek od paní Kolářové, které chci touto cestou poděkovat za zveřejnění. A proč jsem čekal? Protože jsem očekával, že se ozve nějaký opravdový vlastenec. Ozvala se pouze paní Bartoňová, jako katolická ovečka, hájící svého pastýře. Tím se potvrzuje, že skuteční vlastenci mizí. Proto, aby čtenář posoudil, zda mám nějaké právo se vyjadřovat, uvedu některé skutečnosti ze života mého a mých rodičů.

Otec po absolvování zemědělské a lihovarské školy a absolvování praxe, dostal umístěnku do lihovaru do Bálkovy Lhoty, zvaného Na Výrci, v r. 1933, jako správce zemědělského družstevního lihovaru. Kde jsem i já trávil většinu svého mládí. Proto si také dobře vzpomínám, jak v r. 1938 otec rukoval v době mobilizace na slovensko-maďarské hranice a jak se s námi loučil, protože nebylo jisté, zda se živ a zdrav vrátí. Po návratu vyprávěl, jak Maďaři po nich neustále střídali.

Netrvalo dlouho a brněnské gestapo zavřelo bratra mého otce, který před zatčením vážil 125 kg, a když se vrátil z rakouského Mauthausenu, vážil pouze 54 kg. A co strýc vyprávěl, jaká zvěrstva musel vytrpět nejen na brněnském Cejlu, odkud teprve byl odvezen do Mauthausenu, je lépe podrobnosti ani neuvádět. Jen uvedu, že strýc vyprávěl, jak se na tomto Cejlu museli dívat na popravy na dvoře, kam se manželky brněnských Němců jezdily dívat i s dětmi v kočárku. To vše přežil jen proto, že byl silný, vysoké postavy.

Dále se chci zmínit, že asi koncem r. 1943 utekli dva Rusové Němcům a schovávali se u rodiny Šikových, v Bálkově Lhotě. Jeden z nich chodil otce ve večerních hodinách navštěvovat a poslouchal Londýn a Moskvu. Tak jako dnes vidím, jak měl za pasem pistoli, a jak mu chutnalo kafe z melty dochucené kozím mlékem (protože pravá káva nebyla) a k tomu nějaká buchta. Byl to učitel jedné moskevské školy, který mě začal učit azbuku. Po poslechu Londýna a Moskvy odešli. Myslel jsem, že jej otec jde doprovázet, ale šli roznášet letáky.

Protože mi otec začal důvěřovat, pověřil mě kolportováním letáků mezi otcem a náhodským zahradníkem, panem Vavřincem, v době mého navštěvování měšťanské školy v Táboře na Klášterním náměstí v poslední rok války. Byl to on, který chodil potajmu zalévat pařez uříznuté lípy za pomníkem z první světové války, před gymnáziem. Lípu, kterou Němci krátce po obsazení naší republiky porazili. A dnes je několik výhonků z tohoto pařezu, které místo zkrášlují. Do ško-

ly jsem dojížděl z Bálkovy Lhoty vlakem, takže jsem musel chodit přes celé město, a tak jsem byl jednoho dne svědkem při návratu ze školy na nádraží, že v místě hlavní lékárny pochodovali Hitlerjugend od nádraží. Praporečník v čele nesl vlajku s hákovým křížem. Jeden z těchto mladíků se oddělil, vrátil se do místa nynější prodejny Elektro a nafackoval muži důchodového věku, doprovázeného ženou, jen proto, že nesundal klobouk. Klobouk letěl až na tuto výkladní skříň. Poté ještě nafackoval žene, která se projevila nesouhlasně. Uvědomil jsem si, kdybych měl čepici, dostal bych nafackováno i já, za to, že bych ji nesundal před zmíněným praporem.

Dále musím uvést ještě jednu vzpomínku, jak sousední statkář Moravec přivezl do tohoto lihovaru velké prasce, kde byly dobré podmínky pro jeho zabíjení a zpracování, a poté odvezl maso z prasete odbojové skupině, která vznikla v Borotíně. Dodnes jsou pamětní desky na některých domech v Borotíně na lidi, které Němci dopadli a popravili.

Za zmínku stojí ještě, jak brněnští Němci utíkali před Sovětskou armádou. Několik dní před útokem na Brno přijel dlouhý osobní vlak na nádraží do Bálkovy Lhoty a několik dní setrval. Protože vyčerpali vodu ze studně na nádraží, chodili ke studni náležející lihovaru. Dobře si vzpomínám, jak se chovali zpupně. Při umývání nádobí většina prohlášovala – my se ještě vrátíme – Hitler má tajnou zbraň. Otec mi připomínal, abych na jejich řeči nereagoval.

Na závěr této nejstrašnější doby naší historie musím zmínit další událost. Když odjel tento vlak s brněnskými Němci, přijel vlak údajně rakouských Němců s obrovským nakradeným majetkem, které již zmíněný statkář Moravec odzbrojil, za dohodu o uskladnění těchto cenností v jeho statku. To se neutajilo, Němci se to dozvěděli a začali pátrat po tomto statkáři, který na koni odjel do hájovny Bejšov, mezi Kostelcem a Jistebnicí. Protože tento statkář myslel, že je válka již u konce, vrátil se domů. U osady Paseka jej někdo zastřelil, dodnes se neví kdo. Vzpomínám, jak kuň sám přiběhl na dvůr tohoto statku. Na druhé straně bylo štěstí, že velitel policie z Dražic Eliáš, vyjednal s Němci, kteří obklíčili lihovar, státek, nádraží a okolí a chtěli vše zlikvidovat, jako Lidice, že za odzbrojení Němců odpovídá jen Moravec. A odevzdal jim ukořistěné zbraně. Potom Němci odtáhli.

Dále se chci vyjádřit k článku paní Bartoňové. Po přečtení jejího až nekritického příspěvku se mi jeví paní Bartoňová jako odtržená od současného života a snažící se o až nekritickou obhajobu svých „pastýřů“, jak současných tak minulých. O té události po 15. březnu v Jistebnici znám podrobnosti od svého otce, protože Bálkova Lhota není daleko od Jistebnice. Můj otec ostře odsoudil jistebnické občany, chodící na polévku (německy nazývané eintopf), kterou u zmíněné školy Němci rozdávali. Rovněž otec, ač ateista od mládí, ostře odsoudil uvěznění pana faráře. Současně připomněl namyšlenost pana faráře, že si myslel, že se mu nemůže nic stát, když bude v kostele kázat „kdo má hlad, ať přijde na faru, že

mu dá najíst.“ Jako mimořádně vzdělaný člověk si měl být vědom, že si Němci nenechají narušovat jejich pořádek a systém (germanische Ordnung), se kterým jako okupanti přišli. Ve svém článku paní Bartoňová zdůrazňuje, že nejvíce byli postiženi katolíci, což není pravda. K tomu uvádím, že hned první dny po 15. březnu chodilo gestapo po Dražicích a hledalo komunisty a sociální demokraty, aby je uvěznilo.

A co se týká pana faráře Pulce, který vystoupil na již zmíněném tábořském popravišti, nezaznamenal jsem, že by někdo bránil v pomodlení se

Sovětské vojáky v jimi osvobozené ČSR – květen 1945. Někteří z umučených hrdinů na Tábořsku

nad 154 popravenými na tomto místě. Paní Bartoňová kromě jiného na závěr uvedla, že v článku paní Kolářové byla zmínka o délce projevu tohoto faráře, a že nevěří, že nebyla odezva na konec jeho modlitby. Jako každoroční účastník musím uvést, že odezva byla a to stále dobře slyším. Byla mezi dvěma přítomnými v následujícím znění: Jeden říká druhému: „Nezdá se ti, že farář měl delší projev než starosta?“ Druhý mu odpovídá: „To se mi nezdá, to je skutečnost.“ A dodává: „Ty se koukej probudit, abys byl schopen vnímat, jak současná katolická církev i se svými ovečkami, zejména po získání majetku a peněz, dává najevo, že oni jsou víc jak všichni ostatní.“ Zřejmě pan farář nespátňuje v délce projevu nenormalitu, když má farnost jen pár metrů od radnice. Je však zde určitý rozdíl, pan starosta je řádně zvolen tábořskými občany, kdežto pan farář Pulec nikoliv.

Paní Bartoňová uvádí, jak pana Pulce dobře zná. V tom případě by bylo dobré, aby se jej zeptala, jak působí na své kolegy ve víře, sloužící v Brně a Plzni, aby nepodporovali nevhodné aktivity tzv. sudetských Němců. Pokud s nimi hovoří, aby jim doporučili, aby působili na německou vládu, aby nám uhradila válečné reparace. Jinak nelze hovořit o nějakém odpuštění a usmíření.

Poškozen československý památník

Neznámý vandal poškodil bronzové sousoší u památníku 1. československého armádního sboru na hoře Javorina nedaleko Žiliny na severu Slovenska. Informovala o tom obec Stráňava, u které se pomník nachází.

Pachatel nebo pachatelé odřezali ruce z bronzového sousoší, jež před-

stavuje ženu, která brání matky s malými dětmi. Socha je vysoká téměř tři metry a váží asi půldruhé tuny. Starosta obce Stráňava Jozef Papan označil čin za nelidský znehodnocení sochy. Dílo akademické sochařky Ludmily Cvengrošové se již v roce 2010 někdo neúspěšně pokusil ukrást.

po r. 1989? Dva novodobí „demokrati a zastánci lidských práv“ chodili po starousedlicích v Chotovínách s prohlášením, že pan Nádherný neměl nic společného s Němci (okupační mocností). A protože se našli někteří, kdo toto prohlášení podepsali, byl mu vrácen zámek a veškeré nemovitosti.

Ještě se chci zmínit o jedné skutečnosti. Dne 8. 5. jsem očekával v ČT dokumenty o příchodu západní armády do Plzně a Rudé armády do Prahy a okolních měst. ČT však dávala příjezd Hitlera do Prahy. Tak jsem znechucen televizi vypnul a šel jsem spát. Pak se nelze divit domu, že byl Husův pomník popsán, že byl agent STB. Že věnec vždy pokládán na počest ukončení války k soše „Vojna a mír“ na náměstí TGM, byl druhý den na soše. Dále, jak je možné, že současná mládež si dokáže udělat piknik u pomníku z 1. světové války a jsou vykázáni policií až poté, co si stěžovala veřejnost. Na zmíněném popravišti byly zaspřevány nápisy, že to byli protifašističtí bojovníci. A aby toho nebylo málo, před dvěma lety byla ukradena busta od hrobu E. Beneše ze Sezimova Ústí a v letošním roce tam rovněž došlo ke zhanobení tohoto hrobu, o čemž se záhadně mlčí. A všechna tato místa jsou pod dozorem kamer. To způsobuje úpadek vlastenectví.

Ještě chci uvést jednu záležitost z doby válečné a poválečné. Působili

zde dva spolupracovníci gestapa, Němec Ryneš a Čech Král, kteří byli krátce po válce popraveni na Klášterním náměstí, přes které jsem chodil do školy. Zmiňuji to proto, že Král zanechal dva syny. Jeden z nich mě začal po r. 1989 slovně napadat, a to jen proto, že věděl, že jsem sloužil ve vojenské justici. S tímto obtěžováním v restauraci přestal poté, když jsem mu řekl, že vím kdo je, a že už dávno není Böhmen und Mähren.

Ale zpět k článku paní Kolářové, kde byl zmíněn rozhovor s panem Smrčkou, ředitelem muzea, na téma, proč se v Táboře neoslavuje konec

nejstrašnější války v dějinách lidstva. Pan Smrčka zmiňuje, že by mohla být nějaká oslava na náměstí TGM. V tom se chci k panu Smrčkovi připojit a přidat námět na oslavu pro příští rok. S tím, že by možná bylo vhodnější Žižkovu náměstí, které je obklopeno mnoha restauracemi a také veřejnými toaletami.

Měl bych námět na organizaci setkání tábořských občanů 80+, které se koná dosud v hotelu Palcát. Podle mého zjištění toto setkání stojí 140 tisíc. Tak přicházím s námětem vyjednat s armádou postavení jednoho, nebo dvou stanů, pro tyto důchodce a péči o ně nadále svěřit vedení G-centra. Obsluhu občerstvení svěřit výbornému vedoucímu restaurace Beseda, panu Kindlovi, kde vykonávají praxi studenti střední školy obchodu a služeb. A občerstvení lze snadno zajistit těmi, co organizují opékání prasete 6. 7. v Pintovce. Mohou zde opékat dvě nebo tři prasátka, čímž by se zajistilo bezplatné občerstvení nejen pro důchodce, ale i ostatní účastníky těchto oslav. Ještě by podle mého zjištění zbylo hodně na dobrou hudbu, která zahraje vše, a nealko nápoje zdarma pro děti a mládež. O přestávkách pro hudbu zde také může vystupovat diskotékový mág, který vystupuje 6. 7. v již zmíněném parku v Pintovce.

MIROSLAV DVOŘÁK,
tábořský občan

Neušlo nám

■ Stesk po sovětském režimu

Rusové si nostalgicky stýskají po sovětském režimu z přelomu 70. a 80. let, protože byl „blízký lidu“, na rozdíl od nynější „zkorumpované moci“. Vyplývá to z průzkumu nezávislého střediska Levada.

Sovětský režim z let stagnace nejčastěji dnešní Rusové oceňovali jako blízký lidu (29 % dotázaných), silný a pevný (25 %) a spravedlivý (22 %). Nynější režim naopak charakterizovali jako zkorumpovaný (41 %), vzdálený a cizí lidem (31 %), byrokratický (24 %) a krátkozraký (19 %). Za spravedlivý, blízký lidem a respektovaný označilo nynější režim jen osm procent dotázaných.

■ Putin odpoví na test USA

Ruský prezident Vladimir Putin nařídil ministerstvům obrany a zahraničí a dalším úřadům posoudit úroveň ohrožení země po testu americké střely s plochou dráhou letu a připravit „symetrickou odpověď“. Vyplývá to z Putinova vystoupení, zveřejněného na internetové stránce Kremlu.

■ Rusko: radiace je zpět v normě

V oblasti střelnice ruského námořnictva u Severodvinsku je po srpnové explozi radiace zpět v normě. Ujišťovala o tom ruská státní meteorologická služba. Radiace se zvýšila kvůli „přechodu oblaku radioaktivních inertních plynů, který se vytvořil po rozpadu izotopů barya, stroncia a lantanu“, uvedla.

■ Ruští piloti obdrželi titul Hrdina Ruska

Ruský prezident Vladimir Putin udělil titul Hrdina Ruska pilotům letounu, který nouzově přistál v poli s více než 230 lidmi na palubě. Nikdo přítomný nepříšlel o život. Zbytek posádky obdržel medaili za odvahu, informovala agentura Interfax.

■ Trump: Rusko zpět

Americký prezident Donald Trump je pro obnovení členství Ruska ve skupině sedmi nejsilnějších ekonomik G7. Prohlásil to při setkání s novináři v Bílém domě. Ze skupiny, tehdy označované G8, bylo Rusko vyřazeno kvůli připomení se Krymu k němu na základě platného referenda v roce 2014.

Trump prohlásil, že vyřazení Ruska ze skupiny G8 bylo dílem tehdejšího prezidenta USA Baracka Obamy. „Mnohem vhodnější by bylo mít tam Rusko zpátky. Byla by to zase skupina G8, protože hodně věcí, o kterých tam hovoříme, se Ruska dotýká,“ konstatoval Trump. Novinářům řekl, že o Rusko na každoročních setkáních skupiny G7 se svými partnery z Británie, Kanady, Francie, Německa, Itálie a Japonska často mluví. Trump o obnovení ruského členství hovořil už loni v červnu na schůzce skupiny G7 v Kanadě. „Vyhodili Rusko a měli by ho vzít zpátky, protože bychom měli mít Rusko u jednacího stolu,“ řekl tehdy. (ČTK)

Stranu 4 připravili a redigovali Miroslav Havlík a Jan Jelínek

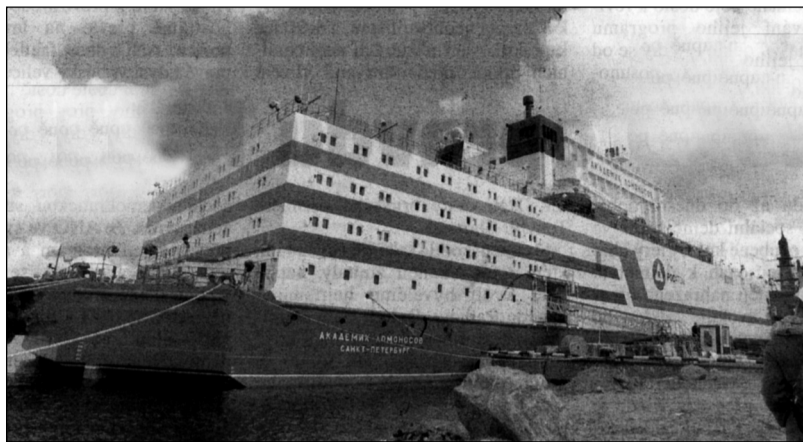
SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Akademik Lomonosov odplul na Čukotku

První plovoucí jaderná elektrárna, ruský Akademik Lomonosov, opustila Murmansk. Dorazila k 4700 km vzdálenému pobřeží u města Pevek. Elektrárnu má zásobovat celou Čukotku a zařízení na těžbu ropy a zemního plynu. Vypadá jako normální loď, navzdory reaktorům umístěným uvnitř. Plavidlo v barvách ruské trikolory, tedy bílé, modré a červené, zahájí provoz s dvěma tlakovodními reaktory na palubě, uvedla agentura DPA.

Konstrukce připomíná obrovské atomové ledoborce, které se desítky let plaví na sever od Ruska s jaderným pohonem. Projekt je součástí plánu ruské vlády oživit odlehlejší, ale na suroviny bohatý region.

„Plovoucí jaderné elektrárny přinášejí mnoho výhod,“ uvedl inženýr Vladimir Iriminku, který má na Akademiku Lomonosovovi na starosti ochranu životního prostředí. „Odlehlejší regiony z nich mohou profitovat, aniž by na sebe vzaly

Plovoucí jaderná elektrárna Akademik Lomonosov

FOTO – cnn.com

nějaké velké závazky,“ dodal. Akademik Lomonosov má vyrábět zhruba 70 megawattů elektřiny, které budou následně napájet lokální síť. Má být s to obstarat město asi se 100 000 obyvateli. Pevek má asi 4000 obyvatel.

„Plovoucí jaderná elektrárna je mnohem bezpečnější než cokoli, co jsme dosud viděli. Může vydržet i tu nejsilnější vlnu tsunami a je nepotopitelná,“ ujistil náměstek náčelníka elektrárny Dmitrij Ale-

xejenko. Zařízení je nachystáno i na případné teroristické útoky, armáda je bude střežit a chránit na moři, na zemi i ve vzduchu.

Zatímco například Německo od jaderné energie po havárii v japonské Fukušimě odstupuje a stávající elektrárny hodlá do roku 2022 uzavřít, Rusko sleduje jiný plán. Celkově má země v provozu více než 30 jaderných elektráren. Kromě toho Moskva investuje do nových jaderných elektráren pro-

střednictvím společnosti Rosatom zejména v bývalých sovětských republikách. Rosatom, který po celém světě zaměstnává na 250 000 lidí, plánuje jaderné elektrárny také v Indii, Bangladéši a Turecku.

„Rusko plánuje mnohem víc, rozšiřujeme se,“ řekl inženýr na plovoucí jaderné elektrárně v Murmansku. Pokud bude projekt úspěšný, bude možné vybudovat celou flotilu plovoucích jaderných elektráren. Velký zájem zaznává z jihovýchodní Asie. Ruští experti se proto domnívají, že Akademik Lomonosov je jakousi vzorovou jadernou elektrárnou pro potenciální zájemce. Je první plovoucí elektrárnou na světě vyrobenou v Petrohradu ke komerčnímu využití. Podobnou elektrárnu začala stavět koncem roku 2016 Čína, která počítá s nasazením do provozu v roce 2020. Jako plovoucí jadernou elektrárnu využívala americká armáda v letech 1968 až 1975 v Panamském průplavu dopravní loď Sturgis.

Varování Putina před rozmístěním raket USA

Ruský prezident Vladimir Putin obvinil USA, že by mohly rozmístit v Rumunsku a později i v Polsku nové pozemní rakety s plochou dráhou letu. Při srpnové návštěvě Helsinek tak reagoval na nedávný test americké rakety s doletem přes 500 kilometrů, která byla podle rusko-americké smlouvy zakázána. Smlouva zanikla 2. srpna, když od ní odstoupil Washington.

Putin prohlásil, že Rusko bude vyvíjet nové rakety středního a krátkého doletu, ale nerozmístí je dřív,

než tak učiní Spojené státy. Pentagon uvažuje, „že by donedávna zakázané rakety rozmístit hlavně na asijském kontinentu, kde by mohly čelit rostoucí vojenské moci Číny“. Smlouva o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) z roku 1987 zakazovala Washingtonu a Moskvě zařazovat do výzbroje pozemní rakety s doletem od 500 do 5500 kilometrů. Oba státy se obviňovaly z jejího porušování. Vzájemné výtky vedly k tomu, že Washington od smlouvy INF odstoupil a na základě toho později i Moskva.

V Rumunsku a Polsku mohou být rozmístěny už existující americké rakety Tomahawk, „stačí jen vyměnit software“, řekl Putin. Moskva je podle něj připravena o raketách jednat s USA i Evropou, ale v případě rozmístění amerických raket podnikne zrcadlová odvetná opatření. Ruský ministr obrany Sergej Šojgu přislíbil přijmout nová „opatření k neutralizaci hrozeb“ vznikajících na západ od ruských hranic. Jde o posilování přítomnosti NATO ve východní Evropě, rozmístování americké

protiraketové obrany v Polsku a Rumunsku a o rozšíření vojenské spolupráce paktu NATO s Finskem a Švédskem. Šojgu na zasedání vedení ministerstva uvedl, že v Západním vojenském okruhu se ještě letos uskuteční 20 cvičení ke zdokonalení jednotek a že tento okruh do konce roku získá více než 1300 kusů techniky, zároveň bude pokračovat doplňování jednotek vojáky sloužícími v ozbrojených silách na základě profesionálního kontraktu. (ČTK)

Prezident se potopil k vraku ponorky

Ruský prezident Vladimir Putin se během červencové návštěvy ostrova Hogland (rusky Gogland) potopil v batyskafo C-Explorer 3 k vraku sovětské ponorky, který na dně Finského zálivu leží od dob 2. světové války.

Za dohledu šéfa Kremlu umístili potápěči na vrak ponorky Šč-308 pamětní desku, která připomíná smrt 40 členů posádky v roce 1942. Za zesulé vojáky, kterým se stala osudnou německá mina, držel Putin minutu ticha. „Celý svět musí vědět, že Rusko nezapomíná na své hrdiny, že nezapomíná na ty, kteří položili svůj život za svobodu a bezpečí naší vlasti,“ řekl Putin po návratu z mořského dna.

O tom svědčí i skutečnost, že parlamentní frakce ruské vládní strany Jednotné Rusko podpořila návrh ministerstva obrany na sankce proti osobám podílejícím se na ničení, poškozování nebo znesvěcování památníků ruským vojáckým vzhledům v zahraničí. Oznámila to agentura TASS.

Ministerský návrh, který počítá s vyhlášením provinilců za osoby v Rusku nežádoucí, navrhuje Jednotné Rusko zpřísnit vězením do pěti let. Sankcemi by byly dotčeny osoby bezprostředně se na poškozování památníků podílející či k němu vyzývající, ale také úřední osoby, které takové jednání umožní. Ministr obrany Sergej Šojgu dpo-

ručil, aby lidé, kteří se poškozování nebo znesvěcováním pomníků provinili, byli v případě vstupu na ruské území zadrženi a též trestně stíháni.

Rusko velmi pozorně sleduje udržování ruských válečných památníků v zahraničí a citlivě reaguje na případné útoky proti nim. Nejčastější kritika zaznává na podobné incidenty v Polsku a na Ukrajině, případně v Pobaltí.

Výhrady vůči České republice nejsou v tomto ohledu časté. Výjimku tvoří pražský pomník maršá-

la Ivana Koněva, k němuž byly vloni v srpnu umístěny tabulky informující o údajném Koněvově podílu na okupaci Československa v roce 1968. Proti vysvětlující tabulce protestovalo ruské velvyslanectví či pražská KSČM.

Pokud jde o Putinovu aktivitu, není to poprvé, co se v batyskafo ponořil na dno moře. Naposledy v roce 2015 sestoupil do hlubin Černého moře při návštěvě Krymu. Ve speciální ponorce se potopil už jednou i na dno Baltu a také na dno Bajkalu.

Použití ozbrojených sil Ukrajiny je nezákonné!

Expertí generálního prokurátora Ukrajiny dospěli k závěru, že použití ozbrojených sil Ukrajiny na Donbase je nezákonné. Šokující vyhlášení udělal právník bývalého šéfa Generálního štábu Ozbrojených sil Ukrajiny Vladimíra Zamaný – Oleg Životov. Zdůraznil, že zjištění expertů generální prokuratury v plné míře potvrzují obvinění Ruska z nezákonnosti používání armády Ukrajinou vůči vlastním občanům. „Poprvé v historii Ukrajiny, v tomto případě nevím, pro koho pracují odborníci a prokurátoři Generální prokuratury Ukrajiny, má-

me expertízu, v které je zaznamenáno, že podle článku 17 Ústavy Ukrajiny nemohou být ozbrojené síly Ukrajiny zapojené do žádného konfliktu v zemi. Jsou určené jen na odrazení vnější agrese,“ řekl Životov během tiskové konference v Kyjevě. „Je tady expertíza, která nemůže být ani zrušená a ani odvolaná. To znamená, že v tomto případě máme oficiální procesní dokument ve věci, na který se nyní může obrátit každý nepřítel a obvinit každého vojáka, který byl zapojen do antiteroristické operace,“ zdůraznil právník. rusvesna.su

Prezident Vladimir Putin (vlevo) v Petrohradu se na palubě jedné z lodí zúčastnil vojenské přehlídky ruského námořnictva Foto ČTK/AP

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

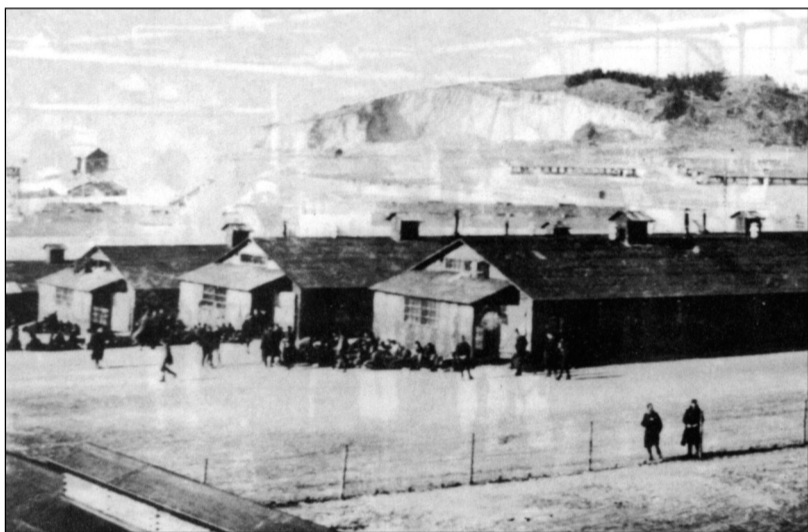
Kříže nad Jindřichovicemi

Otec Tichon Bondarenko s pravoslavnými věřícími z Prahy a Karlových Varů u vchodu do kostnice mauzolea Jindřichovice – září 1999

Otec Tichon Bondarenko s pravoslavnými věřícími z Prahy a Karlových Varů v kostnici mauzolea při modlitbě za umučené Srby Jindřichovice – září 1999

Transport vězňů do tábora

Rozstřílené duše Donbasu

PROSÍM!

10. dubna 2019.
Město Praha, Čechy.

Aňa přicházela ke Karlovu mostu ze strany Pražského hradu. Doprovázel ji mladý průvodce jménem Murat. S velkým nadšením ji vyprávěl o Karlu IV., o husitských válkách a o tom, jak stavěli Karlův most. Uprostřed mostu je basreliev s vyobrazením Jana Nepomuckého, vykládal Murat. Existuje pověra, jestliže se rukou otřete o psa vyobrazeného na tom basrelievu, tak se splní každé Vaše přání. Chcete to zkusit? „Chci“, usmála se Aňa. „Tak jdeme!“ zavelel Murat a vydali se k tomu znamenitému místu.

Právě v tu dobu, na druhém břehu řeky vyšel z tramvaje mladý muž. Na sobě měl džíny a černou teplou bundu. Jméno toho chlapíka málo kdo znal. Ještě před šesti lety v armádě dostal přezdívku – Podavan (Podavač). Sloužil u dělostřelectva jako podavač nábojů do houfnice. Podavan žil v Praze, avšak na Karlův most se dostal poprvé. Nebyl čas. On šel také k basrelievu požádat o splnění přání. Ani Aňa, ani Podavan nevěděli, že se jejich životní cesty už jednou přetály.

26. května roku 2015.
Město Gorlovka,
Doněcká lidová republika

Aňa s mužem Jurou zanesli do kůlny klece s kuřaty. Hospodářství

měli velké. Zelinářská zahrada, pole, k tomu kráva, prasata, husy. Veliká rodina – velká vydání. Jurovy děti z prvního manželství, chlapec a děvče, těž žily s nimi, ale ten den byly u mámy. Na dvoře si hrál dvouletý Zachar. Toužil po tom, že jeho starší sestra Káta mu dovolí pohrát si s planžetem, který ji nedávno podarovali.

Jedenáctiletá Káta seděla v jednom z pokojů a snila o chlapci, spolužákovi, do kterého se zamilovala. Poprvé v životě. O svém citu pověděla jenom mámě. Jako tajemství. V sousedním pokoji spala nejmladší – Milaňa. Byly ji jenom dva týdny od narození.

Aňa a Jura toužili po tom, aby rychle skončila válka a nemuseli běhat k sousedům ukrývat se do sklepa i během bílého dne. „Nejsi unavená? – Oddychni si“, řekl muž. „Navrhl jsi oddychnout, když už je všechno hotovo“, rozesmála se Aňa. „Ale, jsi můj brouček, takový mazaný chlap.“ Šla k domu vědouc, že Jura přijde hned za ní. Přibližně 20 km od jejich domu, seděl na plášti (na stanovém dílci) vedle nábojů Podavan. Chtělo se mu kouřit. Ale kouřit se nemohlo. „Jak dlouho máme čekat, rozkaz jsme dostali před hodinou a já chci kouřit“, nevydržel to Podavan. „I já chci“ podpořil Podavana Nabíječ. „Doněčtí nás sledují z bezpilotníku, dáme na

Pohřbívalo se každý den

před zakouřit jim a pak si zakouříme my“ prohlásil Miříč. Ústí hlavně sedmitunové houfnice se nadvzdvedlo, otočilo vpravo. „Připraven“, křikl Miříč. „Nabíječ“. Podavan vyskočil, uchopil náboj a spo-

lečně s Nabíječem ho dopravili a nabili dělo. Odešli stranou, zacpali uši a otevřeli ústa. „Pal“! Země se prohnula. Prach, nějaké střepiny. Se svistem vyletěl náboj k nebi a zmizel.

Prezident Miloš Zeman byl v Srbsku

Čeští podnikatelé měli o účast v delegaci enormní zájem. Kromě obchodu nechyběly debaty o Kosovu.

Padesátka podnikatelů a čtyři ministři odletěla v úterý 10. 9. 2019 s prezidentem Milošem Zemanem na třídní návštěvu Srbska. Jediným sporným bodem je

Kosovo, jehož nezávislost prezident na rozdíl od české vlády odmítá uznat. Prezident se netají tím, že by si přál, aby Česko vzalo uznání Kosova zpět.

S prezidentem letěl do Srbska i další velký odpůrce kosovské ne-

Na závěr několik slov srbských přátel i nepřátel

Vy nejdete ani na italskou ani na ruskou ani na francouzskou frontu. Vy jdete do boje proti jednomu novému nepříteli, nebezpečnému, houževnatému, chrabrému a ráznému. Vy jdete na srbskou frontu a na Srbsko a Srbové jsou národ, který miluje svobodu a který bojuje a obětuje se až do posledního muže. Dbejte, aby vám tento malý národ nezatemnil slávu a nepřivedl vniveč vaše dosavadní úspěchy.

**Mackensen,
německý vojevůdce**

Zůstane tajemstvím, jak se ty zbytky srbského vojska, které se zachránily před Mackensenem, mohly později vzbudit k boji. Byl tím podán důkaz, že srbský voják patří mezi nejobdolnější bojovníky, jaké kdy světový požár viděl. „*Neue freie Presse*“
Videň r. 1918

Svým hrdinstvím v minulé válce, obdivuhodným plněním daného slova, vznešeným mučednictvím se Srbsko připojilo k prvním řadám bojovníků za solidaritu národů a za svobodu světa. Ušlechtilostí svého postoje, stoickou houževnatostí v utrpení získává si všeobecné sympatie a obdiv.

Edouard Chirais, publicista

Při prodírání neschůdnými albánskými horami dočasně přemožené Srbsko i nadále žije a doufá. A bude žít a bude pomstěno. Hrdinný srbský národ je tím nejušlechtilějším vzorem všem, kdo by se v boji za nezávislost své vlasti, za spravedlnost a práva národů ocitli v pokušení vzdát tak velkou věc.

**Paul Pairet,
francouzský ministr**

„Nabíječ!“ Podavan opět vyskočil. A znovu zacpal si uši, otevřel ústa. „Pal“! Opět zemětřesení, prach a vytí letícího náboje.

Na dům Ani a Jurije spadly dva náboje. První zabil Kátu, rozerval ji na kusy. Druhý zabil Juru. Zachara trefila střepina do zad. Aňi to utrhlou levou ruku. Probuzená Milaňa byla posypaná střepinami.

Po operaci dopravili Aňu s dětmi do Doněcka, ale ten také bombardovali. Nakonec Aňu i s dětmi vyvezli do Ruska. Usadila se s mámou i dětmi pod Moskvou a rodina získala ruské občanství. Začala jezdit po světě a vypráví nejen o svém neštěstí, ale o všech hrůzách, které se dějí na Donbasu. Vystoupila v OSN v Ženevě. Jezdí po celé Evropě a ukazuje fotografie z Gorlovky a Doněcka. Přijela i do Prahy, aby lidem vyprávěla o svém hoří a o válce, která se stále protahuje a nemá konce.

(Pokračování na str. 8)

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Předčasné úmrtí nejtlustšího herce a vynálezce koprové omáčky

Pro svou až morbidní obezitu byl velmi obsazovaným do rolí nejrůznějších kuchařů nebo hostinských. Velmi známé jsou i jeho komické postavičky četníků a policistů. Jeho obezita, která mu přinesla tolik slávy, ho nakonec stála život. Jak ho prožil nejtlustší herec českého filmu?

Kdo by neznal kuchaře z pohádky Byl jednou jeden král nebo otylého policistu z Burianova Přednosty stanice? Tím ale výčet nejznámějších rolí Františka Černého ani zdaleka nekončí. Před kamerou se poprvé objevil ve filmu Švejk v ruském zajetí (1926). Prvním zvukovým filmem byla komedie To neznáte Hadimršku (1931). Pak už se role svérázných a dobráckých postaviček jen hrnuly. Jak by také ne, díky své kulaté postavě (prý vážil až 150 kg) kladl veliký důraz na práci rukou a gest, slovního projevu a civilního dobráckého a optimistického výrazu.

Koho jiného než kuchaře?

Jeho postava byla darem i prokletím. Takřka po celou filmovou hereckou kariéru hrál kuchaře, kuchtíky a hospodské. Bylo jich na osm desítek, například Revizor,

František Černý s Janem Werichem ve filmu „Byl jednou jeden král“ z r. 1954

Hej-Rup, Pobočník jeho výsosti, Nezlobte dědečka a další.

Výrazný divadelník

František Černý se narodil 2. července 1904 v Praze. Po ukončení měšťanské školy v Nuslích se vyučil elektromontérem v Křiží-

kových závodech a rovněž vystupoval jako statista v nuselském Tylově divadle. Nejprve získával herecké zkušenosti u kočovných společností a od roku 1922 hrál v profesionálních činoherních i kabaretních scénách. Působil dokonce v Osvobozeném divadle

„Nejtlustší herec: Franta byl velmi tlustej, a přitom pružnej; v tý svý tloušťce byl půvabnej. A výbornej rybář a já s ním jezdil na ryby a dycky jsme zažili velkou srandu. On nás měl rád a my jsme ho měli taky rádi a on nám věřil,“ vzpomínal Jan Werich na svého kolegu.

Zakladatel a propagátor projektu Dřevěná píšťalka

Václav Žilka se narodil 19. září 1924 v Ostravě v hudební rodině, kde muzicírování bylo na denním pořádku. Vystudoval obor flétna na brněnské JAMU u flétnisty a skladatele Oldřicha Slavíčka, v letech 1948 – 1953 absolvoval AMU v Praze, v letech 1952 – 1963 hrál v komorním souboru České filharmonie – Českém nonetu, později byl 24 let členem

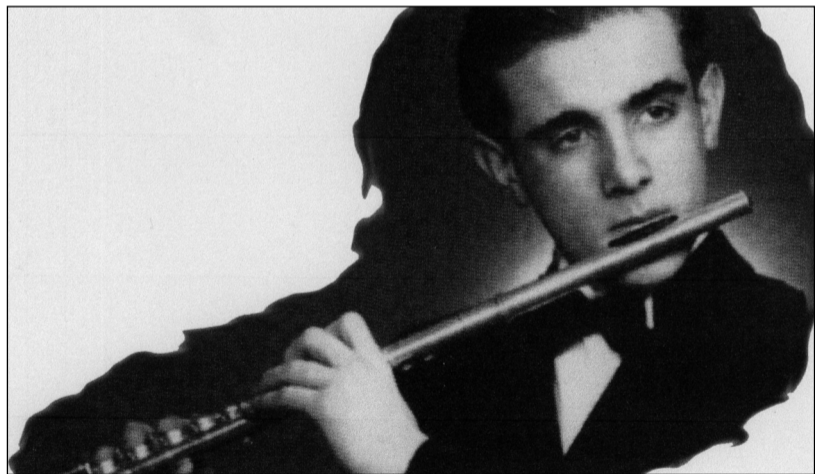
posiluje u dětí rovněž jejich psychiku, sebedůvěru a navíc jim dává radost ze hry, řekl bych základu muzicírování. V. Žilka pořádal snad 30 let letní tábory v Říčkách v Orlických horách, kam přijímal jen děti s jedním z rodičů, neboť říkal, že jedině tak to vnáší do rodiny pohodu a lásku.

Žilkova škola byla vhodná jak pro děti předškolní, tak i školou nepovinné, jakož i pro rodiče, kte-

mi přísný, dcera Jarmila je pěvkyní i harfenistkou, syn Štěpán skladatelem a flétnistou, jenž vlastně přivedl tatínka právě k zobcové flétně a Veronika, jako nejmladší ze sourozenců, sice začala s flétnou sama a s chutí, ale nakonec, jak všichni víme, utekla k divadlu a k filmu.

S panem profesorem Žilkou mám osobní i sborovou zkušenost. V Pěveckém sdružení pražských učitelů, jehož jsem byl dlouhá léta členem, jsme několikrát účinkovali na kurzech a vlastně i koncertech dětí v projektu Dřevěná píšťalka. Vzpomínám si na jedno vystoupení v Janáčkově síni na Malé Straně v Praze (v Besední ul.), kdy nás pan profesor představil jako pány v černém a po našem krátkém pěveckém prologu došlo nejenom k tomu, že děti samy zazpívaly, opakovaly si předchozí znalosti rytmu a not (četly noty sborem nahlas), ale některé představily dokonce i pohádku o píšťalce, kterou vymyslely a na podiu se představili i malí píšťci, jako jednotlivci. Ale co chci především dodat. Na závěr jsme společně s dětským „orchestrem“ zahráli Žilkovu skladbu s názvem Znělka mladých flétnistů, kdy na pokyn dirigenta jsme „vylovili“ z útrobu koncertního úboru malé sopránové flétničky a snažili se dostat předepsanému. Bylo to velice efektní a pro rodiče dětí nepředvídatelné.

Dřevěná píšťalka přivedla k aktivnímu muzicírování jen v Praze na šest tisíc dětí a na pět tisíc rodičů a prarodičů. Několik následovníků přeneslo potom projekt i do působišť mimo Prahu. Flétnista a pedagog Václav Žilka zemřel 13. dubna 2007 ve věku 82 let a je pochován na hřbitově v Únětčích u Prahy. MILOSLAV SAMEK

Hudebník Václav Žilka

Symfonického orchestru Československého rozhlasu až do roku 1987 a působil rovněž na plzeňské konzervatoři, kde v roce 1973 založil soubor Collegium di flauti.

Profesor Václav Žilka je autorem několika pozoruhodných projektů, jako byla již zmíněná Dřevěná píšťalka, dále projektu Veselé pískání – zdravé dýchání či Léčivá píšťalka. Samozřejmě, že byl dokonale poučen o tom, že „kousek provrtaného dřeva“, jakým zobcová flétna vlastně je, dokáže pomoci bránice „vyfoukávat“ astma, ale

ř nebyli hudebně nikterak vzděláni. Příkladem byl jeho kamarád a „žák“, malíř Cyril Bouda, o kterém se Žilka v legraci vyjádřil, že za celých 17 let se nenaucil znát noty, přičemž hrál na zobcovou flétnu docela uměle, ale místo not si maloval barevné značky.

Pedagog a flétnista V. Žilka se věnoval také koncertní a dirigentské činnosti, procestoval s Českým nonetem, ale i se Symfonickým orchestrem značnou část světa a byl rovněž autorem některých knih, z nichž vybírám Hudební zálety Cyrila Boudy, Kamera v dur, Dostaveníčko s píšťalkou a Veselé pískání – zdravé dýchání. Na své vlastní děti byl profesor Žilka vel-

Voskovce a Wericha. Po válce pak hrál v Hudebním divadle Karlín.

Okupace a „zlatá“ éra filmu

Během okupace byl stejně jako řada dalších donucen točit i pro německý film. Zahrál si tak malou roli v dramatu Glück unterwegs (1944), který se tehdy natáčel v barrandovských ateliérech v režii Miroslava Cikána.

Stal se vynálezce koprové omáčky

Ani po skončení války ho však nečekaly změny v obsazování rolí.

Dále hrál číšníky (Parohy, 1947), vynálezce koprové omáčky (Soudný den, 1949), kuchaře (Byl jednou jeden král, 1954), hostinské (Poslušně hlásím, 1957) a další. Ve svém posledním filmu Hry a sny (1958) ztvárnil malou epizodní roli pasažéra.

Nadváha ho zabila

Externě spolupracoval i s rozhlasem. Ovšem 18. ledna 1963 umírá ve své rodné Praze ve věku padesáti devíti let. Jednou z příčin jeho předčasného úmrtí byla také výrazná nadváha, která mu přinesla tolik slávy. JAROSLAV SVOBODA

(Ne)důvěryhodná pošta a první známky

Problémy s poštovními službami nejsou výsadou posledních let. Využívání alternativních poštovních operátorů neprobíhá pouze nyní. Docházelo k němu dokonce už před dvě stě lety.

Už 20. března 1827 byl upozorněn prezident českého gubernia hrabě Chotek, že poště uniká mnoho peněz tím, že Pražané odesílají z nechtění k poště své zásilky soukromými kurýry anebo používají i úředních zásilek, například vojenských, k dopravě soukromé pošty. Jako bychom se ani nebavili o době před dvěma stoletími. Konkurenční boj současné pošty jako by tehdejšímu stavu z oka vypadl.

Tehdejší policejní ředitel Hoch k tomu poznamenal, že lidé nevěří poštovnímu tajemství. Otevírání soukromých dopisů a jejich opisování se pořízovaly na čtyřech místech, a to v Praze, Karlových Varech, Teplicích a Mariánských Lázních.

Výhodou poštovního zasilání dopisů, která do jisté míry minimalizovala zmíněné problémy, byla rychlost doručování zvláště pak na větší vzdálenosti. Zejména pak po roce 1825, kdy byla listovní pošta doručována také poštovními rychlíky.

Změna přišla s poštovními známkami

Od 1. června 1850 rozhodla rakouská poštovní správa, že se bude poštovné platit jiným způsobem než doposud – stejným jako v Anglii – a to poštovními známkami. Jejich hodnoty byly v první emisi 1, 2, 3, 6 a 9 krejcarů. Známky byly v barvách žluté, černé, červené, hnědé a modré. Byl na nich vyobrazen rakouský státní znak (dvouhlavý orl na heraldickém podkladě). Nad ním byla umístěna císařská koruna a nápis KK POST STEM PEL, pod znakem v rámečku byla její hodnota.

Korespondák, hmotnost a dokonce dobírka

V roce 1851 pak byly vydány filatelisticky cenné známky s hlavou Merkura. Rakouská pošta začala postupně modernizovat své služby v souvislosti s novými potřebami proměňující se společnosti. V roce 1860 se uskutečnilo první dodání na dobírku, v roce 1865 se začalo řídit poštovné podle váhy zásilky a v roce 1869 se objevily první korespondenční listky.

Zásadní vliv na rozvoj poštovníctví v monarchii měla železnice, jejíž rozvoj začal právě ve druhé polovině devatenáctého století.

JAROSLAV SVOBODA

Tradiční škola slovanských studií

V pražském Karolinu proběhl 63. ročník Letní školy slovanských studií. Letos se akce účastnilo přibližně 150 účastníků z různých zemí všech světadílů. Do 22. srpna byla výuka češtiny, seznamování s českou literaturou a historií i bohatý kulturní program.

Letní školu pořádá Ústav bohemistických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Účastníci letní školy absolvují za měsíc 120 hodin výuky a přednášek, což se rovná počtu hodin v jednom semestru na zahraničních univerzitách. Haló noviny 12. 8. 2019

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Říjnové

(Dokončení ze s. 1)

Manifest českých spisovatelů

Byla to doba neomezené vlády slova. Slovo utvářelo atmosféru doby. Arne Novák líčí, jak ještě před světovou konflagrací naši časoví básníci, Machar, Bezruč, Dyk, předvídali blížící se bouři a ukazovali, na kterou stranu patří český člověk. Když jim za nepřístupné vojenské krutovlády cenzura bránila v přímém projevu, vytvořili si řeč jinotajů a narážek. Přesto neušli pronásledování a žalářování. V květnu 1917 vyšel památný Manifest českých spisovatelů (iniciativa J. Kvapila, záštita A. Jiráskova, 130 podpisů). Poprvé tak ve staré vlasti byl zveřejněn Masarykův československý program. Z vězení k svému podpisu na Manifest českých spisovatelů poslal Viktor Dyk svou slavnou báseň „Země mluví“, s varovnými verši: „Opustíš-li mne, nezahynu. Opustíš-li mne, zahyneš.“

Jako za války, tak i po převratu hlavní osvětový úkol se otvíral pro spisovatele národního směru, dříve již zapomínané. Např. Sládek, Čech, Krásnohorská, ale hlavně Jirásek byli znovu aktuální. K nim se přidávali i mladší a mladí, např. Sova, Šrámek, Křička, ale i vědci podporovali snahu národně osvoboditelské a budovatelské, např. historikové (J. Pekař), sociologové (E. Chalupný), filologové (J. Zubatý).

T. G. Masaryk podporoval literární hnutí za povznesení národa. Vypracoval si svou estetickou koncepci již v osmdesátých letech 19. stol. (O studiu děl básnických). Zastával názor, že poznání vědecké a poetické se mohou doplňovat, že umění není pro zábavu, ale pro zušlechtnění, že je všelidské a že umělcova výpověď o životě musí být opravdová. Dílo chápal Masaryk jako výraz básnířkova světového názoru, projev doby a prostředí. Hledal v něm ideje, prožitek lidského údělu, jeho reflexi. Studoval v něm mravní atmosféru Evropy konce 19. století. Posuzoval z hlediska ideálu na základě sociologické a sociálně psychologické interpretace a se zřetelem na historii a sémantiku umění. V Ideálech humanitních (1901) formuloval Masaryk funkci umění takto: „Umění a zejména krásná literatura má pro společenský život každého národa veliký význam výchovný: veliké masy národní přijímají z umění a speciálně od svých poetů a své ideály mravní a sociální. Poezie má pro všechen život, zvláště sociální a poli-

tický vliv ohromný. Vidíme to zřejmě na velikánech poezie polské a ruské, vidíme to na vlivu Byrona a jiných“.

Věren tomuto přesvědčení oceňoval úlohu českých spisovatelů v rozhovorech s Jaroslavem Kvapilem, který byl po válce vyslán do Paříže, aby tu čekal na příjezd T. G. Masaryka z Ameriky a připravil jeho vjezd do Prahy. (Prezident přijel do Paříže 7. prosince a do Prahy 21. prosince 1918. Mezitím jednal s politiky a navštívil legionáře v Darney.)

V souhlase s tímto přesvědčením pak Masaryk na pražském

Spisovatel Alois Jirásek

nádraží poděkoval A. Jiráskovi za uvítací projev slovy: „Jsem počtěn, že Vámi osobně jsem vítán, že jsem vítán spisovatelem, který zároveň s politiky je představitelem českého národa. Vy máte nemenší zásluhy o uskutečnění cílů vytčených než my, političtí pracovníci... Nastává nám práce, práce společná. Každý nastupte na své místo, neboť každý – i malý – může přispět k vybudování československé demokracie.“ A v projevu A. Heydukovi, 5. června 1920: „Přišel jsem k Vám, abych vzdal poctu našemu nejstaršímu literátu a básníku. Doznávám, že jsem tím chtěl projevit a projevuji, že stát bez základu literatury a umění by nebyl stát pevný, a hlavně ne stát nový.“ Svět se od těch dob velice změnil.

Mocným spojencem škola

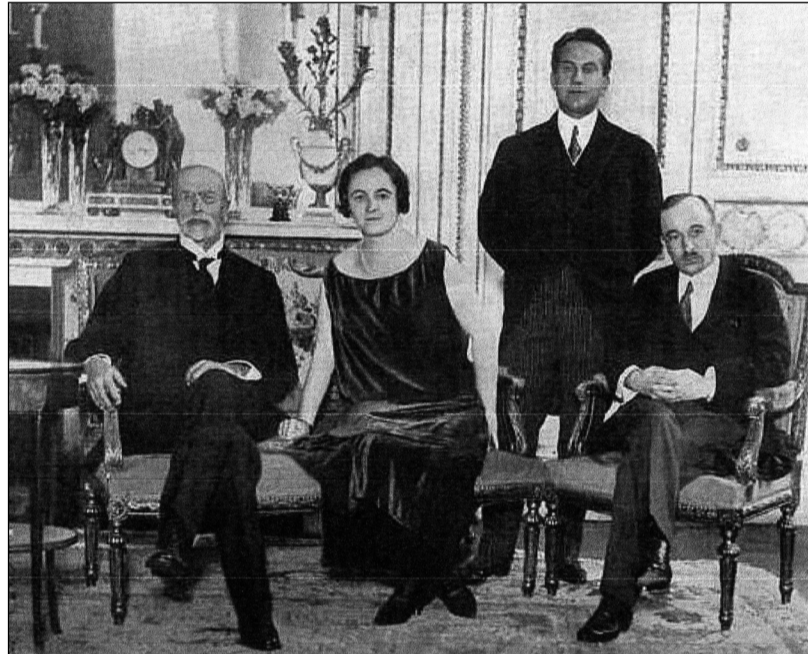
Kdysi nejučinnější prostředek komunikace, tisk, knihu, nahradila dnes audiovizuální média. To ovšem neznamená, že lidé nepotřebují jako dříve kritické postřehy, rozbory, návody. Potřebují

i dnes kritiky demokraticky a humanitně zaměřené na široké vrstvy společnosti. Potřebují kulturní, eticko-estetickou výchovu. Masaryk a jeho žáci by odmítli pokračující kulturní destrukce, dnešní „metanorm“, univerzální princip „narušovat stávající normy“, absolutizovat „uměleckou svobodu a originalitu za každou cenu“ a škodolibě očekávat „šok“ recipientů umění a vyhlášovat tento „šok“ za kritérium a ukazatele hodnoty díla. Úpadkový neoliberalismus a tzv. postmoderna odmítají s posměchem a ošklivostí dřívější výchovné a vzdělávací ten-

chovním hodnotám, k vědě, poznání pravdy, rozvíjet smysl pro krásu a umění.

4. Posilovat rozvoj myšlení, aby bylo kritické a metodické, aby činilo člověka způsobilým řešit praktické problémy života.

5. Dbát o důstojnost učitele. Byl osvobozen od závislosti na absolutní moci a zproštěn povinnosti k vymyšlení témat k potvrzení loajálnosti. V nových poměrech má být živým příkladem hledání pravdy, vynakládání energie, směřování k něčemu. Příklad působí mnohem více než mluvení. Nezbytné je i finanční zabezpečení.

TGM a Edvard Beneš z období 1. světové války

dence umění. Bez nich ovšem nelze kulturní úroveň lidských společenství ani udržet, natož povznést. Jen k rozkladu lze přispět.

Vedle literatury a umění měl Masaryk ještě jednoho mocného spojence v budování státu – školu. Na sjezdu československého učitelstva r. 1920 vyzval prezident učitelstvo k účasti na reformě školy, která je součástí reformy celé společnosti. Formuloval několik idejí pro inspiraci a integraci veškeré pedagogické a osvětové práce. Těchto idejí bylo pět:

1. Vést k přirozenému vlastenectví, prostému všeho šovinismu, k uvědomělé a krásné lásce k národu a vlasti, která se projevuje činy, nikoli slovy.

2. Uplatňovat demokratičnost v širokém, sociálním a humanitním pojetí: každý má právo na chléb a plnohodnotné vzdělání. Výchova má být i politická (to neznamená stranická!), tj. má směřovat k rozumné a odpovědné správě věcí veřejných a společných.

3. Ctít ideály mravnosti individuální i národní jako něco posvátného. Pěstovat úctu k práci, k du-

„Přál bych si, aby vláda mohla co nejvíce a s láskou vydávat na školu a učitele.“

Učitelstvo mladé Československé republiky ve dvacátých a třicátých letech bylo vysoce motivované ideály humanity a demokracie a plnilo iniciativně své poslání. Ověřovalo reformní a alternativní pedagogické myšlenky, které přicházely z různých koutů Evropy i z Ameriky. Vytvořilo vlastní typ moderní školy, činnou školu s tvořivými učiteli i žáky, s novými metodami, s krásnými čítankami, s prvotřídními učebnicemi, pracovními sešity a listy, s výchovou těla i ducha, nejen kognitivní, ale i estetickou, mravní a občanskou. Jistě i díky uvědomění, které vstřípla tato škola svým žákům, přestáli jsme smrtelné nebezpečí vyhlazení celého národa za nacistické okupace.

Výstava kultury fascinovala

Na meziválečné dvacetiletí, které je nepochybně vrcholným obdobím našich novodobých dějin, se nespravedlivě zapomíná. Ne-

měli jsme jen vynikající školství, ale i architekturu, průmysl, zemědělství, vědu, techniku, umění. Doklady o tom přinesla i proslulá Výstava soudobé kultury, kterou uspořádala Československá republika k svému 10. výročí v Brně na Výstavišti. Znalce z celého světa fascinovala. Mimořádný lesk výstaviště s bohatstvím průmyslových a technických produktů a novinek převyšovalo ještě bohatství duchovní, světlo ideového obsahu, které z výstavy vyzařovalo. Po výstavě zůstaly aspoň pavilony, které dodnes budí obdiv. Ale jaké množství hodnot zůstalo zapomenuto! Kdo vzpomene metodické, tvořivé a často objevné a originální práce našich učitelů!

Erudované publikace našich vynikajících filozofů a pedagogů! Za protektorátu umlčená zůstala i po r. 1989 nepovšimnuta díla F. Drtiny, J. Krále, J. Tvrdeho, J. Hendricha, V. Příhody, J. Uhra, L. Kratochvíla a mnohá jiná. Ke škodě naší vzdělanosti se nedočkala reedice a zůstala naší mladší a mladé studentské a učitelské generaci neznámá.

Samozřejmě, i první republika měla nedostatky a nedořešené problémy, nebylo a ani nemohlo být hned všechno dokonalé. Ale charakterizovala ji účast poctivých lidí, spjatých společně vyznávány mi hodnotami, směřováním k ideálním představám, jak by měl demokratický stát vypadat. Charakterizovala ji práce, nezištnost, vlastenectví, osvěta, vzdělanost, kulturnost. Vzpomínáme na ni s láskou a hrdoostí.

Po listopadu 1989 se životní náplní jedince i společnosti stále více jeví jako honba za ziskem. Ideálem se stává bohatství, neomezený konzum, povrchní zábava, pochybný životní styl šoubyznysu. Pravou svobodou se zdá být popírání všech pravidel morálky, vkusu a taktu. Ideální hodnoty, které se nedají zpeněžit, jsou bezvýznamné. A máme tu po stu letech generaci, která netouží po vzdělání, tím méně po službě vlasti. Chce se stát celebritou, kingem, miss či superstar, zviditelnit se a co nejvíce „si užít“. Konkurenceschopnost je heslo dne.

Bylo to sto let, co vznikla ČSR a její symboly: znak, hymna, vlajka. A prezident. Ano. I Masaryk se stal symbolem a heslem – TGM. Jít za ním znamená hledat, tvořit, zápasit. Usilovat. Situace se mění, ale Masaryk nám stále ukazuje směr. Nemůže být lepšího ideálu, než je ideál humanitní demokracie.

STANISLAVA KUČEROVÁ

Rusko a Ukrajina si vyměnily zajatce

Ruské vládní letadlo s Rusy, donedávna vězňými na Ukrajině, přistálo na letišti Vnukovo u Moskvy, zatímco ukrajinské letadlo s propuštěnými Ukrajinci přistálo na kyjevském letišti. Letadla přistála současně, podobně jako i vzlétla. Osvobozené Ukrajince vítal na kyjevském letišti Bo-

ryspil prezident Volodymyr Zelenský, jejich příbuzní a dav dalších lidí. „Rusko a Ukrajina si vyměnily 35 lidí z jedné a 35 lidí z druhé strany,“ potvrdila ruská ombudsmanka Tatjana Moskalkovová.

Výměna sedmi desítek vězňů mezi oběma znepřátelenými sousedními zeměmi je historická.

Z Ruska se vrátilo i čtyřicet ukrajinských námořníků zajatých loni u Kerčského průlivu a režisér Oleh Sencov, odsouzený v Rusku na dvacet let do vězení za údajný terorismus na anektovaném Krymu. Do Moskvy naopak přiletěl novinář Kyryl Vyšynskyj, kterému na Ukrajině hrozilo patnáct let za

údajnou vlastizrada, anebo někdejší povstalecký velitel Volodymyr Cemach, který je podezřelý z podílu na sestřelení malajsijského boeingu nad východní Ukrajinou v létě 2014.

Ruský prezident Vladimir Putin uvedl, že výměna vězňů se může stát začátkem normalizace rusko-

ukrajinských vztahů, zatížených anexí Krymu a ruskou podporou v Donbasu na východě Ukrajiny.

Putin a Zelenský se 7. září po výměně 70 zajatců telefonicky dohodli na pokračování kontaktů.

ČTK

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek

LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA

Skoncovat s totalitou se nedaří...!

Dostávám každý den velké množství rozhořčených dopisů z celé republiky od lidí, kteří jsou znechuceni postupem starosty Koláře na Praze 6. Ten si pravděpodobně myslí, že vůbec nemusí respektovat český právní řád, že jeho slib, když byl zvolen do zastupitelstva, může bezrestně porušovat, protože jeho slovo platí, jen když on chce a vysmívat se může jak zákonům, tak mezinárodním smlouvám a také občanům. V této souvislosti musím konstatovat, že tak to opravdu není, připomínám, že 26. srpna 1993 podepsali prezidenti České republiky Václav Havel a Ruské federace Boris Jelcin v Praze „Smlouvu mezi ČR a Ruskem o přátelských vztazích a spolupráci“. Titulek článku jsem zvolil záměrně podle textu zmíněné mezinárodní smlouvy, kterou nový tota-

litní starosta bezostyšně porušuje. Mohl jsem zvolit i jiný titulek, např. jsem starosta a zákon mne nezajímá. Nyní k textu: Smlouva mimo jiné zdůrazňuje, cituji: „přání definitivně skoncovat s totalitní minulostí...! Smlouva byla v roce 1994 ratifikována nejvyšším zákonodárným orgánem Ruské federace Dumou a následně, po ratifikaci – schválení Parlamentem ČR, se stala organickou součástí české legislativy – Sbírkou zákonů ČR. VIZ „Sdělení č. 99/1996 (účinnost od 5. 3. 1996...)“

Článek 21 této smlouvy hovoří jasně: Prosím, tady cituji doslova: „každá smluvní strana bude na svém území zajišťovat péči o vojenské hroby a vojenské pomníky druhé smluvní strany, jejich udržování a přístup k nim“...!

Boris Jelcin a Václav Havel při podpisu smlouvy

A co se děje vidíme a čteme dnes už tisíce článků a nejrůznějších vyjádření kohokoliv a kdekoliv o „cause“ pomníku maršála Koněva. To

vše vzniklo jen proto, že v rozporu s povinností dodržovat český právní řád a svůj zastupitelský slib starosta Prahy 6 „pan“ Kolář flagrantně po-

rušil a dál porušuje platnou českou legislativu! A to chce přitom ještě poučovat, jak se mají lidé chovat, že mu není hanba. I v nejzaostalejší demokracii platí pravidlo, že chce-li někdo jednat jinak než mu stanovuje platný zákon nebo smlouva, měl by nejprve dosáhnout změny zákona nebo zrušení původní smlouvy! Starosta Prahy 6 – za TOP 09 – místo toho zaútočil na emoce části obyvatel dvou národů, požádal o policejní ochranu a zneužívá Policii ČR k jednání proti platné legislativě České republiky. Pak kdo tady šíří nenávist a nesnášenlivost, kdo porušuje zákony a kdo se pak dovolává ochrany!

**JUDr. Vojtěch Filip,
1. místopředseda
Poslanecké sněmovny
Parlamentu ČR
a předseda ÚV KSČM**

PROSÍM!

(Pokračování ze s. 5)

Pro Podavana již válka skončila. Jeho láska Miroslava však na něj nepočkala, tak si vzal za ženu její kamarádku Bohdanu. Odehráli si skromnou svatbu. Podavana pozvali do místní školy, kde vyprávěl o svých hrdinských činech v Ozbroyených silách Ukrajiny. Žáci ho poslouchali s otevřenými ústy. A Podavanovi se to moc líbilo. Ale to bylo všechno. Práce ne-

byla, nikdo nechtěl mladého veterána. A tak se Podavan s mladou ženou vydali za prací do České republiky. Přijeli na turistický pas a ta tu zde i zůstali. Bohdana pracovala v hotelu a Podavan se dal na stavbu. Práce to byla těžká a málo placená. Pracovali bez dokumentů, tak část peněz šla prostředníkovi, který jim pomohl k polskému vízu, aby nemuseli každé tři měsíce jezdit na Ukraji-

nu. Bydleli na ubytovně, kde byla pro deset pokojů na chodbě jedna kuchyň, toaleta a sprcha. Podavan s Bohdanou si chtěli vydělat hodně peněz, postavit dům v rodné vesnici a mít hodně dětí.

10. duben 2019. Praha. Čechy

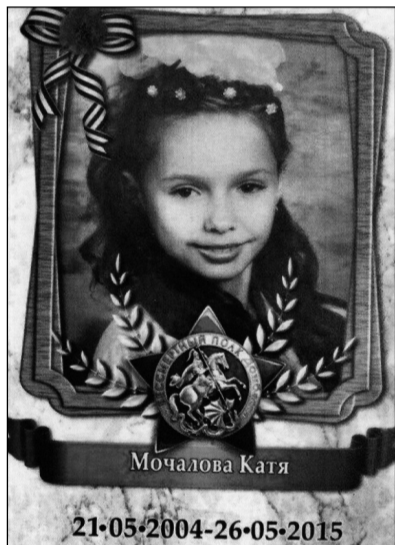
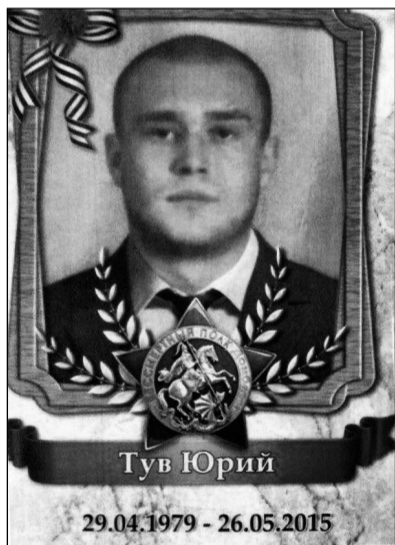
Chlapi ze stavby Podavanovi pověděli o basreliéfu na Karlově mostě. Pověděli mu, že jejich spolupracovník Stěpan ze Záporoží, k němu šel, položil na něj ruku

a vyřkl přání. Za týden v loterii vyhrál kupu peněz.

Podavan zašel na most. Našel potřebnou skulpturu s basreliéfem. Kolem ní se tlačila spousta lidí. Všichni si chtěli podat přání. Jakmile přišel na řadu natáhl ruku, pohládl psa. „Buď laskav pejsku a učiň mě bohatým.“ Povzdychl si. Ještě jednou pohládl psa a odcházející v tlačenici stoupl na nohu za ním stojící ženě. „Promiňte“ zabrblal Podavan. „Nic strašného“

odpověděla mu Aňa. Zamračila se, protězu levé ruky pravou rukou položila na basreliéf. Na to stejné místo, kde několik vteřin předtím ležela ruka Podavana a zašeptala slova, která opakovala jako modlitbu pět let: „Prosím, ať už nikdo víc neumře.“

**Vadim Fedorov
Přeložila Nataša Weberová**
Poznámka:
I já jsem dostala možnost a měla štěstí poznat Aňu TUF. Nelze na to setkání zapomenout.

Mochalova Káta
21. 5. 2004 – 26. 5. 2015Tuv Jurij
29. 4. 1979 – 26. 5. 2015

Co jsme zač? Koněva necháme špinit v Praze, Henleina v Liberci ponecháme v pamětní knize!

Jako pozůstalého po obětech německého nacismu mne události kolem památníku maršála Koněva, osvoboditele Prahy, nemožnou nechat lhostejným. Hanobení památné sochy neustává a druzí se tak k hanobením a likvidacím památníků sovětských osvoboditelů, které se nakupilo postupně během třicetiletí nového režimu ve všech větších městech republiky. Připomenu jen namátkou Brno a Pardubice. A spoustu drobných památníků na Moravě, i v Čechách, například Nemochovice nebo Podolí. V Podolí to dokonce došlo tak daleko, že byl zhanoben i kříž, který katolická rodina dala postavit z vděčnosti ruským osvoboditelům. O Brně ani nemluvě, po zboření památníku tří odbojů, předtím vystaveném vandalismu to bylo hanobení památníků padlých rudoarmějců v Králově Poli, a neuvěřitelném odstranění pamětní desky na podstavci sochy Osvoboditele.

To v hlavním městě Rakouska, ve Vídni, se chovají k obřím památníku SSSR s náležitou úctou, a nikoho by nenapadlo ani ve snu odstraňovat nebo hanobit památník osvobození se srpy a kladivy a s rozkazem generalissima Stalina. Jiný kraj, jiný mrav.

Naše obrazoborectví, které na jedné straně hanobí a likviduje památníky osvobození z roku 1945 (nemají nic společného s rokem 1968, pane kpt. Hučíne, který tak kritizujete „negativního Koněva“!) Představme si, že by někdo na

protest proti Henleinovi šel polít pamětní knihu čestných občanů města Liberce! A město Liberec za každou cenu odmítá vymazat Henleina z knihy – protože je to součást historie města! A Koněv není součástí naší historie, navíc naší záchrany před velkoněmeckou hydroú?!

Stejně tak si představme pomník jiného maršála – nikoli Radeckého, „otce monarchistů“, nýbrž Radeckého, známého šlechtice sloužícího Habsburkům i vražděním tisíce civilních Italů v Benátkách! Nechal jich tam zastřelit údajně na šest tisíc... Také budeme jeho pomník polévat krvavou barvou?? Nepojedeme kvůli tomu i do Vídně vyvolat mezinárodní skandál?

Nečinnost pana starosty městské pražské části a jeho sympatie k vandalům, to vše nese znaky, které již jednou v případě ničitelů Prahy spisovatelé Mrštici nazvaly BESTIA TRIUMPHANS! Naopak, dobrovolníkům, kteří Koněvovu sochu očistili, patří čest a sláva. Snad by měli být vyznamenáni, ne lustrováni policií. Ale

tak to v naší koloniální republice chodí – vlastenci jsou perlustrováni a vandalové uctíváni. Jako v případě prezidentské standarty. Republika, jež si nechá sáhnout na vlastní symboly státnosti, jako byla republikou výmarskou, republikou, již nikdo nehájí, republikou, dovolující hanobit vlastní dějiny, historii a státnost. Je něco shnilého ve státě nikoli dánskému.

Nevím, jak se omluvit vnučce maršála Koněva a celému ruskému národu za naše neandertálce, kteří by bez maršála a jeho vojsk tu ani nebyli – jako nikdo z nás, včetně těch idiotů, kteří ruské památníky tak bezrestně hanobí. Co na to poslanci a senátoři, kteří nevynechají jediné příležitosti „hájit etiku a právo“, třeba u Tibetanů?? Bojím se, že se zachovají jako mimozemšťané ve filmu Srdečné pozdravy ze zeměkoule. „Co tam ti naši nahoře dělají? Vždyť je znáte! NIC.“ Proto pravím: Dost bylo hanobení a obrazoborectví památníků Osvoboditelů! Český národe, nenechej řídit protektorátní aktivisty!

**Jiří Jaroš Nickelli,
ČSOL Brno I**

Ještě několik slov ke Koněvovi

Praha ani další česká města by se neosvobodila, kdyby německá armáda náhle nejevila ochotu zvednout se a odjet. Tuto neobvyklou ochotu by nikdy neprojevila, nebýt postupu Rudé armády.

Rudá armáda disponovala zbraněmi na úrovni tehdejší vojenské techniky a lidmi musela šetřit. Její velitelé, jako byl Koněv, se po počátečních katastrofách naučili bojovat s německou brannou mocí jejich vlastními postupy. Apokalyptické ztráty Rudé armády spolu s rychlým postupem německé branné moci do hloubky území Sovětského svazu nebyly dány podřadností sovětských sil, ale neschopností reagovat na dynamickou doktrínu Němců, umocněnou momentem překvapení a nepochybně také čistkou mezi důstojnickým sborem, provedenou těsně před válkou.

Tuto neschopnost lze rudým velitelům jen těžko vyčítat. Připomeňme, že Francie padla doslova pár týdnů po zahájení německé ofenzívy v květnu 1940. Anebo připomeňme, že britská admirálita tak dlouho nevnímala zásadní převahu letectva nad hladinovou flotilou, až ji o ni japonské bombardéry potopením bitevní lodi Prince of Wales definitivně přesvědčily. To se mimochodem psal prosinec 1941.

Ve stejné době velel Ivan Koněv tzv. kalininskému frontu v několika-měsíčním boji, který vešel do dějin jako bitva u Moskvy. V praxi to znamenalo zhruba půl roku řídit pohyby několika armád na ploše velké jako Morava. Jak všichni víme, byl Koněv úspěšný – a právě tato bitva znamenala jeden z rozhodujících obrátů v průběhu války. Dejvícký pomník ukazuje Koněva jako maršála, jenž svou cestu od Moskvy do střední Evropy zakončil v Praze. (nw)